

ringen staar paa. Men efter hvad der er foregaaet, siden Verdenskrigen udbrød den 1. August, har vi Ret til at tro paa, at vi som hidtil vil blive staaende sammen som et enigt Folk, et Folk, der er enigt i det, det kommer an paa, enigt i Villien til at opfylde den Pligt, der paahviler os som neutral Stat, og enigt i Villien til at gøre alt, hvad vi formaar, for at føre vort Land uafhængigt og uskadt ud af den store Verdenskrise.

K. M. Klausen: Hovedopgaven i dansk Politik maa i Øjeblikket være at gøre alt, hvad der staar i vor Magt, for at bevare vor Neutralitet og holde os udenfor Verdenskrigen. Hertil maa alle bidrage, uanset de forskellige Partistandpunkter. Det er Regeringen, der i denne Henseende fører an, og Regeringen, der i første Række skal bære Ansvaret. Hidtil er det lykkedes Regeringen at føre Landets Politik paa en saadan Maade, at Udlandets Opmærksomhed ikke er blevet henvendt paa os, og vi haaber, at det fremdeles maa lykkes Regeringen at bevare den samme Stilling som hidtil. Vi maa i Øjeblikket alle staa samlede om denne Regering, idet et Ministerskifte for Tiden let kunde faa skæbnesvangre Følger for vort Land. Ikke mindst formaaltjenligt for os forekommer det mig at være, at vi taler saa lidt og saa sagte som muligt om vor Neutralitet og vort Forhold overfor Udlandet og Verdenskrigen. Naar vi lever stille og ubemærket, tror jeg, vi kommer bedst ud over den vanskelige Situation, hvori vi i Øjeblikket befinder os. Jeg skal derfor ikke ved denne Lejlighed komme ind paa at tale om de Foranstaltninger, der er truffene i Anledning af Verdenskrigen, hverken om disse Foranstaltningers Formaalstjenlighed eller Omfang. Det er Foranstaltninger, for hvilke Regeringen og da specielt Forsvarsministeren i første Række bærer Ansvaret. Jeg skal heller ikke besvære Regeringen med at rette Spørgsmaal til den om vor Stilling til de udenlandske Magter. Vil Regeringen give saadanne Oplysninger, maa det overlades til dens eget Skøn.

Den Panik, som greb vort Folk eller store Dele af vort Folk, da Verdenskrigen udbrød, har heldigvis lagt sig, saaledes at Befolkningen atter er kommet til Fornuft, men det var beklageligt, at vindesyge Medborgere den Gang søgte at skabe sig store Fordele af den Panik, som rejste sig ude i Befolkningen, ja ligefrem søgte

at berige sig ved Aagerpriser. Man maa beklage, at saadanne Elementer findes i vor Befolkning. De minder mig om en Beretning, jeg har læst fra Krigsskuepladsen om en fangen Soldat, i hvis Lomme man fandt ikke mindre end 40 Portemonnæer, som han havde røvet fra sine døde eller saarede Kammerater. Naar saadanne Forhold kommer til Syne, er det Regeringsmagtens Pligt at gribe ind og gennem Lovgivningsforanstaltninger sætte Grænse for en saadan Udbytning, og det har vi ogsaa delvis gjort i den ekstraordinære Rigsdagssamling.

I Stedet for at beskæftige os med de trufne Militærforanstaltninger eller med vort Forhold til Udlandet tror jeg, det er bedst, vi ser paa vore egne Forhold, og vi har jo ogsaa indenfor vore egne Døre nok at tage Vare paa. Jeg skal her i første Række nævne en Sag, som det forekommer mig maa tages frem i denne Rigsdagssamling, det er Løsningen af Grundlovsspørgsmaalet. Da Rigsdagen i September Maaned i Fjor traadte sammen, glædede alle Grundlovsvener sig over den Sejr, der var vundet ved Folketingsvalget den 20. Maj i Fjor. Vi traadte sammen i September Maaned i den Forvisning, at den da paabegyndte Rigsdag skulde blive den Grundlovsrigsdag, som løste det store Forfatningsspørgsmaal, men alligevel lykkedes det ikke. Ved en snild Forhalingspolitik fik Højre Sagen udskudt; ved en Række Rænker og Kunstgreb af forskellig Art lykkedes det Højre hele Samlingen igennem at faa Sagen udskudt, saaledes at Samlingen endte resultatløs paa dette Omraade. Saa kom Landstingsvalget nu i Sommer, og dette Landstingsvalg bekræftede jo i endnu stærkere Grad end Folketingsvalget forud, at det er de danske Vælgeres alvorlige Villie, at denne Sag skal gennemføres, at vi skal have en Ændring af Forfatningen af 1866, at den privilegerede Valgret skal fjernes, og at den nye Forfatning skal hvile paa den lige og almindelige Valgrets Grund. Da Rigsdagen saa blev sammenkaldt til en ekstraordinær Sommersamling, haabede igen alle Grundlovssagens Venner, at nu skulde det lykkes at faa Sagen gennemført, nu skulde den komme til at gaa let og hurtigt gennem Rigsdagen. Men atter her blev vi sørgeligt skuffet. Der havde været saa meget mere Grund til at vente, at Sagen vilde blive gennemført, som Højre efter Landstingsvalget syntes at være kommet noget til Fornuft. De Tugtelselser og de Nederlag, de havde lidt baade